

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę
z kodem*

BADANIE DIAGNOSTYCZNE W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

JĘZYK POLSKI

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 10 stron i 22 zadania. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
3. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem.
4. Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:

X B. C. D.

5. Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.:

(X) B. **X** D.

6. Do niektórych zadań podane są dwie odpowiedzi:

A. B. lub TAK NIE

Tylko jedna z nich jest prawdziwa. Wybierz ją i zaznacz znakiem **X**, np.:

X B. lub TAK ~~NIE~~

7. Pozostałe zadania wykonuj zgodnie z poleceniami. Rozwiązania zadań zapisuj czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

8. Na ostatniej stronie znajduje się **Brudnopis**, z którego możesz skorzystać. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

LISTOPAD 2012

**Czas pracy:
do 135 minut**

Przeczytaj utwór NA DOM W CZARNOLESIE i wykonaj zadania 1.–5.

NA DOM W CZARNOLESIE

Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje;
Raczyż błogosławieństwo dać do końca swoje!
Inszy niechaj pałace marmorowe mają
I szczerym złotogłowem ściany obijają,
Ja, Panie, niechaj mieszkam w tym gniaździe ojczystym,
A ty mię zdrowiem opatrz i sumnieniem czystym,
Pożywieniem ućciwym, ludzką życzliwością,
Obyczajmi znośnymi, nieprzykrą starością.

Jan Kochanowski, *Fraszki, pieśni, treny*, Warszawa 2005.

Zadanie 1.

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Zaznacz TAK lub NIE.

Tytuł NA DOM W CZARNOLESIE nawiązuje do domu, w którym mieszkał i tworzył Jan Kochanowski.	TAK	NIE
--	-----	-----

Zadanie 2.

Dokończ zdanie odpowiednimi wyrazami z ramki. Wpisz literę A lub B.

Z tekstu wynika, że osoba mówiąca w utworze ceni _____.

życzliwość, uczciwość i czyste sumienie	A
---	---

bogactwa materialne	B
---------------------	---

Zadanie 3.

Dokończ zdanie odpowiednimi wyrazami z ramki. Wpisz literę A lub B, lub C.

Słowem *Panie* osoba mówiąca w wierszu zwraca się bezpośrednio do _____.

napotkanego człowieka	A
-----------------------	---

właściciela domu	B
------------------	---

Boga	C
------	---

Zadanie 4.**Odpowiedz na pytanie. Zaznacz TAK lub NIE.**

Czy utwór NA DOM W CZARNOLESIE należy do epiki?	TAK	NIE
---	-----	-----

Zadanie 5.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.**

w przeszłości	A
---------------	---

współcześnie	B
--------------	---

Wyrazy: *inszy, sumnieniem, obyczajmi, gniaździe* zapisano zgodnie z formą obowiązującą _____.

Przeczytaj tekst SZKOŁA i wykonaj zadania 6.–9.**SZKOŁA**

Szkoła – dom. Dom – szkoła. Raz biegnie się pośpiesznie do domu na obiad, raz idzie dłuższą drogą, odprowadzając kolegę.

Klasówka przedostatnia, odpowiedź ostatnia. Jeszcze czas na wysiłek. Każdy ma przedmiot, którego jest pewien, a drugiego się boi.

– Jeszcze tylko miesiąc, trzy tygodnie...

Czy będzie napisane na dole cenzury¹ czerwonym atramentem „Promowany”?

Na podstawie: Janusz Korczak, *Pisma wybrane*, Warszawa 1978.

¹ cenzura – świadectwo szkolne

Zadanie 6.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.**

ucznia	A
--------	---

nauczyciela	B
-------------	---

Tekst opowiada o szkolnym życiu _____.

Zadanie 7.**Odpowiedz na pytanie. Zaznacz TAK lub NIE.**

Czy użyte w tekście pytanie ujawnia niepokój osoby mówiącej?	TAK	NIE
--	-----	-----

Zadanie 8.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.**

szkolnego	A
-----------	---

Wypowiedź *Jeszcze tylko miesiąc, trzy tygodnie...* podkreśla zbliżający się koniec roku _____.

kalendrzowego	B
---------------	---

Zadanie 9.**Zaznacz poprawną odpowiedź.**

Zdanie *Minął _____ tydzień* będzie tworzyć poprawną wypowiedź, jeżeli uzupełnimy je wyrazem

- A. trzy.
- B. troje.
- C. trojga.
- D. trzeci.

Przeczytaj wiersz KLASA i wykonaj zadania 10.–12.

KLASA

Dzisiaj lekcji już nie będzie,
dzisiaj cała nasza klasa
w parku, tam gdzie są łabędzie,
wesolutko sobie hasa.

[...]

Można gonić się po ścieżkach,
zbierać liście i kasztany.

A na stawie łabędź mieszka,
śliczny, jak zaczarowany.[...]

Władysław Broniewski, *W parku*, Warszawa 1976.

Zadanie 10.**Odpowiedz na pytanie. Zaznacz TAK lub NIE.**

Czy osoba mówiąca w wierszu jest uczestnikiem opisywanych wydarzeń?	TAK	NIE
---	-----	-----

Zadanie 11.

Napisz, czy osobie mówiącej w wierszu podoba się taki sposób spędzania czasu. Co na to wskazuje?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12.

Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.

leciutko	A
----------	---

Wyraz *wesolutko* należy do tej samej rodziny co wyraz _____.

wesoło	B
--------	---

Przeczytaj tekst WOLNY CZAS i wykonaj zadania 13.–15.

WOLNY CZAS

Poza lekcjami i ćwiczeniami na fortepianie miałam dużo wolnego czasu. Bunia zapisała mnie do czytelnii dla dzieci i młodzieży. To było wprost cudowne, móc samej książkę wybrać i zmienić ją znowu na inną. Niektóre z nich czytałam po kilka razy, z niektórymi nie mogłam się rozstać. Całą moją bibliotekę stanowiły dotąd dwa tomy francuskiej „Różowej Biblioteczki” oraz „Mała historia”.

Teraz moja „Mała historia” zbladła wobec licznych książek o polskiej przeszłości, a mity greckie i polscy bohaterowie usunęli w cień korowód książąt i księżniczek zmienionych w zwierzęta przez złe wróżki.

Na podstawie: Jadwiga Loria, *Dziwaczne dzieciństwo*, Warszawa 1957.

Zadanie 13.

Odpowiedz na pytania. Zaznacz TAK lub NIE.

Czy osoba mówiąca w tekście samodzielnie zapisała się do czytelnii?	TAK	NIE
Czy osoba mówiąca w tekście od zawsze czytała książki opisujące polskich bohaterów?	TAK	NIE

Zadanie 14.**Zaznacz poprawną odpowiedź.**

Bohaterka najchętniej spędzała wolny czas,

- A. grając na fortepianie.
- B. spacerując z Bunią.
- C. wybierając książki w wypożyczalni.
- D. czytając francuską literaturę.

Zadanie 15.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.**

dosłownym	A
-----------	---

Wypowiedzenia *zbladła* „*Mała historia*” użyto w tekście w znaczeniu _____.

przenośnym	B
------------	---

Przeczytaj tekst PRZEPIS i wykonaj zadania 16.–21.**PRZEPIS**

Chyba każdy marzy o jakimś przepisie na piątki, ale mało kto szuka go tak wytrwale jak Jacek. Warto jednak szukać, jeśli się w końcu znajdzie. A Jacek znalazł.

Najpierw było odpisywanie. W zeszycie miał zawsze tak samo jak Stefek, ale przy tablicy wychodziło inaczej.

Wobec tego Jacek zrezygnował z odpisywania i przerzucił się na podpowiadanie. Ale piątki nie było. Ani piątki, ani czwórki, ani trójki. Znowu była dwójka.

Jacek był załamany. I zaczął myśleć. Chodził zadumany, łamał sobie głowę, gryzł palce i – dokonał odkrycia. Odkrył niezawodny, pewny jak mur sposób na zdobywanie piątek! Zaczął go stosować – i w dzienniku pojawiły się już pierwsze dobre oceny.

Na przerwach wskazuje go się teraz palcami i szepcze:

– To ten, który ma przepis na piątki!

Jacek stał się sławny. Jest koleżeński. Nachyla się do jednego, drugiego i mówi na ucho:

– Słuchaj dobrze! Przepis jest bardzo prosty: trzeba się uczyć!

Na podstawie: Marian Orłóń, *Kartki z ostatniej ławki*, Poznań 1988.

Zadanie 16.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.**

Jacek	A
-------	---

Stefek	B
--------	---

Wynalazcą sposobu na piątki był _____ .

Zadanie 17.**Zaznacz poprawną odpowiedź.**Z tekstu wynika, że niezawodny sposób na piątki polegał na

A. uśmiechaniu się.	B. podpowiadaniu.
C. odpisywaniu.	D. uczeniu się.

Zadanie 18.**Odpowiedz na pytanie. Zaznacz TAK lub NIE.**

Czy zwrot <i>łamać sobie głowę</i> jest porównaniem?	TAK	NIE
--	-----	-----

Zadanie 19.**Dokończ zdanie odpowiednim wyrazem z ramki. Wpisz literę A lub B.**

fakt	A
------	---

opinię	B
--------	---

Zdanie *Przepis jest bardzo prosty* zawiera _____.**Zadanie 20.****Uzupełnij wypowiedź odpowiednimi wyrazami z ramek tak, aby powstało poprawnie zbudowane zdanie. Wpisz literę A lub B oraz C lub D.**

1.	spotkać	A
----	---------	---

spotkałem	B
-----------	---

2.	przyjaciel	C
----	------------	---

przyjaciela	D
-------------	---

W szkole (1) _____ prawdziwego (2) _____ .

Zadanie 21.

Którego pytania użyjesz, aby zapytać o miejsce pojawienia się ocen Jacka określone w zdaniu *W dzienniku pojawiły się dobre oceny?*

- A. Jak?
- B. Kiedy?
- C. Gdzie?
- D. Po co?

Zadanie 22.

Czy zgadzasz się z opinią, że szkoła jest drugim domem ucznia.

Napisz wypracowanie, w którym przedstawisz swoje zdanie na ten temat i je uzasadnisz:

- we wstępie opisz swoje stanowisko na temat opinii, że szkoła jest drugim domem ucznia,
- w rozwinięciu podaj dwa powody, dlaczego tak uważasz, i każdy z nich uzasadnij,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej twojej wypowiedzi.

Praca musi być zgodna z tematem i zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

